

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 2018
(OR. fr)

7586/18

LIMITE

JUR 157
COUR 12
INST 133

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0900 (COD)**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ημερομηνία Παραλαβής:	26 Μαρτίου 2018
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπείες
Θέμα:	Τροποποιήσεις του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διαβιβάζεται συνημμένη για τις αντιπροσωπείες επιστολή του Προέδρου του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία γνωστοποιείται στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτημα για τροποποίηση του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 σχετικά με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ο Πρόεδρος

Λουξεμβούργο, 26 Μαρτίου 2018

Κύριον Boyko Borissov
Πρόεδρο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Rue de la Loi 175
B – 1048 Βρυξέλλες

Κύριε Πρόεδρε,

Βάσει των άρθρων 281, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 106α, παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, έχω την τιμή να υποβάλω σε Εσάς, καθώς και στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το παρόν αίτημα τροποποίησης του πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε συνέχεια της εκθέσεως που Σας υπέβαλα στις 14 Δεκεμβρίου 2017 σε σχέση με τις δυνατές τροποποιήσεις της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την έκδοση προδικαστικών αποφάσεων, το παρόν αίτημα διαρθρώνεται σε τρεις βασικούς άξονες οι οποίοι συνίστανται, πρώτον, στη μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της γενικής αρμοδιότητας προς εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, των προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2, 258 και 259 ΣΛΕΕ, δεύτερον, στην ανάθεση στο Δικαστήριο της εκδίκασεως των προσφυγών ακυρώσεως που σχετίζονται με τη μη προσήκουσα εκτέλεση αποφάσεως την οποία έχει εκδώσει το ίδιο δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ και, τρίτον, στην καθιέρωση, για ορισμένες κατηγορίες αιτήσεων αναιρέσεως, μηχανισμού προελέγχου. Επίσης, το παρόν αίτημα περιλαμβάνει πρόταση ορολογικής εναρμονίσεως.

Το παρόν αίτημα αποσκοπεί στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που προσφέρει η μεταρρύθμιση της δικαιοδοτικής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει, στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία για τους αιτούντες έννομη προστασία, οι οποίοι αναμένουν από το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο την παροχή δικαστικής προστασίας του υψηλότερου δυνατού επιπέδου.

Οι τροποποιήσεις του Οργανισμού που προτείνονται με το παρόν αίτημα, το οποίο Σας υποβάλλεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επεξηγούνται με εμπεριστατωμένο τρόπο στην εισηγητική έκθεση στην οποία και παραπέμπω.

Παραμένω στη διάθεσή Σας για οποιαδήποτε επιπλέον διευκρίνιση.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Koen Lenaerts

Σχέδιο τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όπως προκύπτει από την έκθεση που υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή στις 14 Δεκεμβρίου 2017¹, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος, στο παρόν στάδιο, να προτείνει τροποποίηση του πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να μεταβιβαστεί στο Γενικό Δικαστήριο μέρος της αρμοδιότητας προς έκδοση προδικαστικών αποφάσεων, την οποία ασκεί το Δικαστήριο. Οι λόγοι στους οποίους στηρίζεται η εκτίμηση αυτή παρατίθενται στην προαναφερθείσα έκθεση και σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την κεντρική θέση που κατέχει η διαδικασία της προδικαστικής παραπομπής στο δικαιοδοτικό σύστημα της Ένωσης και με την ανάγκη να παρέχεται στα εθνικά δικαστήρια ταχεία και οριστική απάντηση στα εγείρομενα ενώπιόν τους ζητήματα ερμηνείας ή κύρους του δικαίου της Ένωσης, καθώς και με τα μειονεκτήματα που θα μπορούσαν να προκύψουν από τη μερική μεταβίβαση της αρμοδιότητας προς έκδοση προδικαστικών αποφάσεων στο Γενικό Δικαστήριο, δεδομένου ότι, αφενός, οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως που υποβάλλονται ενώπιον του Δικαστηρίου εξετάζονται με ταχύτητα και, αφετέρου, η μεταρρύθμιση της δικαιοδοτικής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει ακόμη παραγάγει όλα τα αποτελέσματά της.

Πάντως, στο συμπέρασμα της εκθέσεως αυτής, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς το ενδεχόμενο μεταβιβάσεως, σε μεταγενέστερο στάδιο, αρμοδιότητας προς έκδοση προδικαστικών αποφάσεων σε ορισμένους ειδικότερους τομείς. Εξάλλου, η συγκυρία που οδήγησε στη μεταρρύθμιση της δικαιοδοτικής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έδωσε έναυσμα για έναν ευρύτερο προβληματισμό σχετικά με την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων αναιρέσεως από το Δικαστήριο.

Απόρροια του προβληματισμού που αναπτύχθηκε σε σχέση με τα ζητήματα αυτά είναι το παρόν σχέδιο τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου αριθ. 3, το οποίο προβλέπει, πρώτον, τη μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας προς εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, ορισμένων κατηγοριών προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, και συγκεκριμένα, με την επιφύλαξη ορισμένων σαφώς καθοριζόμενων εξαιρέσεων, των προσφυγών που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2, 258 και 259 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) (I), δεύτερον, τη μεταβίβαση στο Δικαστήριο της αρμοδιότητας προς εκδίκαση προσφυγών ακυρώσεως που σχετίζονται με τη μη προσήκουσα εκτέλεση αποφάσεως την οποία έχει εκδώσει το ίδιο δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφοι 2 ή 3, ΣΛΕΕ (II), τρίτον, την καθιέρωση διαδικασίας προηγούμενης εγκρίσεως της εξετάσεως των αιτήσεων αναιρέσεως ώστε να παρασχεθεί στο Δικαστήριο η δυνατότητα, όσον αφορά συγκεκριμένες κατηγορίες αναιρετικών υποθέσεων, να αποφαινεται μόνον εφόσον οι σχετικές αιτήσεις αναιρέσεως πληρούν ορισμένα κριτήρια (III) και, τέλος, την ορολογική εναρμόνιση των διατάξεων του πρωτοκόλλου με τις διατάξεις της ΣΛΕΕ, όπως αυτή έχει μετά τη Συνθήκη της Λισσαβώνας (IV).

¹ Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/2422 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 341 της 24ης Δεκεμβρίου 2015, σ. 14).

I. Μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της γενικής αρμοδιότητας προς εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, των προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2, 258 και 259 ΣΛΕΕ

Η πρώτη πτυχή της παρούσας προτάσεως αφορά τις προσφυγές λόγω παραβάσεως κράτους μέλους. Σε συμφωνία με το Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο προτείνει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 256, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, *in fine*, ΣΛΕΕ, να μεταβιβαστεί στο Γενικό Δικαστήριο η αρμοδιότητα προς εκδίκαση, σε πρώτο βαθμό, του μεγαλύτερου μέρους των προσφυγών αυτών, και συγκεκριμένα των προσφυγών που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2, 258 και 259 της προαναφερθείσας Συνθήκης. Εντούτοις, στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου θα εξακολουθήσουν να υπάγονται οι προσφυγές που έχουν συνταγματική διάσταση ή επείγοντα χαρακτήρα, καθώς και η εξέταση των προσφυγών οι οποίες στηρίζονται, αποκλειστικώς ή εν μέρει, στο άρθρο 260 ΣΛΕΕ και οι οποίες ενδέχεται να καταλήξουν στην επιβολή χρηματικής ποινής ή κατ' αποκοπήν ποσού στον καθού η προσφυγή διάδικο.

Στο παρόν στάδιο, όλες οι προσφυγές λόγω παραβάσεως κράτους μέλους υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, ανεξαρτήτως της νομικής βάσεως στην οποία στηρίζονται.

Ο ανωτέρω κανόνας, μολοντί μπορούσε εύκολα να εξηγηθεί κατά τον χρόνο ιδρύσεως του Γενικού Δικαστηρίου το 1988, ή ακόμη και κατά την υπογραφή της Συνθήκης της Νίκαιας μια δεκαετία αργότερα, προφανώς έχει χάσει μεγάλο μέρος της σημασίας του εν έτει 2018, δεδομένου ότι πλέον το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί όλων των προσφυγών που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και επί των προσφυγών (ακυρώσεως ή κατά παραλείψεως) που ασκούνται από τα κράτη μέλη της Ένωσης κατά των πράξεων της Επιτροπής και κατά ορισμένων πράξεων του Συμβουλίου. Από πολλές απόψεις, η εξέταση των προσφυγών λόγω παραβάσεως από το Δικαστήριο εμφανίζει σημαντικές ομοιότητες με την εξέταση των ευθειών προσφυγών για την οποία είναι σήμερα αρμόδιο το Γενικό Δικαστήριο.

Πράγματι, όταν αποφαινεται επί προσφυγής ασκηθείσας βάσει των άρθρων 108, παράγραφος 2, 258 ή 259 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο καλείται να προβεί σε λεπτομερή εκτίμηση των συχνά πολύπλοκων πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων της ένδικης διαφοράς και εξετάζει, πριν διαπιστώσει την ύπαρξη ή μη παραβάσεως, καθεμία από τις αιτιάσεις που προβάλλει ο προσφεύγων (και συγκεκριμένα, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, η Επιτροπή). Επιπλέον, η εξέταση των προσφυγών αυτών απαιτεί την εις βάθος ανάλυση του ακριβούς περιεχομένου της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας ή πρακτικής.

Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο είναι το πλέον κατάλληλο να επιλαμβάνεται τέτοιων προσφυγών οι οποίες, όπως αποδεικνύει η πείρα, θέτουν τις περισσότερες φορές προς επίλυση πολυάριθμα ζητήματα σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά. Εντούτοις, ορισμένες από τις προσφυγές που ασκούνται βάσει του άρθρου 258 ή του άρθρου 259 ΣΛΕΕ είναι δυνατόν να έχουν συνταγματική διάσταση, οπότε είναι προτιμότερο η εξέτασή τους να διενεργείται μόνον από το Δικαστήριο. Πρόκειται, ειδικότερα, για τις προσφυγές με αίτημα να διαπιστωθεί παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει κράτος μέλος από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση –συμπεριλαμβανομένης της παραβάσεως υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης– ή για τις προσφυγές που ασκούνται σε υποθέσεις σχετικές με τον τίτλο V του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ, ο οποίος αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Πράγματι, οι σχετικές με τον τίτλο αυτό υποθέσεις που υποβάλλονται στην κρίση του Δικαστηρίου –είτε απευθείας, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως ή προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, είτε κατόπιν αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως από εθνικό δικαστήριο– συχνά εγείρουν ιδιαιτέρως ευαίσθητα και επείγοντα ζητήματα ερμηνείας ή κύρους, η εξέταση των οποίων δύσκολα συμβιβάζεται με την ύπαρξη δύο βαθμών δικαιοδοσίας στους τομείς αυτούς.

Εξάλλου, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, ακόμη και στην περίπτωση των προσφυγών των οποίων η εκδίκαση θα ανατεθεί στο Γενικό Δικαστήριο, η υπόθεση να ενδείκνυται να επιλυθεί αμετακλήτως εφόσον απαιτεί την έκδοση αποφάσεως επί ζητήματος αρχής ή εφόσον αυτό δικαιολογείται από εξαιρετικές περιστάσεις που συνδέονται, μεταξύ άλλων, με το επείγον της υποθέσεως. Επομένως, κατά το πρότυπο του κανόνα του άρθρου 256, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ο οποίος έχει θεσπιστεί για την περίπτωση που θα ανατεθεί στο Γενικό Δικαστήριο αρμοδιότητα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, η παρούσα πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα του Γενικού Δικαστηρίου να παραπέμψει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ’ αυτής. Η παραπομπή αυτή θα μπορεί να διενεργείται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικού αιτήματος ενός από τους διαδίκους. Πάντως, προς διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης –και για να αποτραπεί η καθυστέρηση της εκδίκασεως της υποθέσεως– το αίτημα αυτό θα πρέπει να υποβάλλεται αμέσως μετά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής (στην περίπτωση που το αίτημα προέρχεται από τον προσφεύγοντα) ή κατά την κατάθεση του υπομνήματος αντικρούσεως (στην περίπτωση που το αίτημα διατυπώνεται από τον καθού ή προσφυγή).

Τέλος, προτείνονται μέτρα για τη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας των προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους. Δεδομένου ότι πρωταρχικός σκοπός των προσφυγών αυτών είναι η άρση παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης οι οποίες απορρέουν από την παράλειψη μεταφοράς των κανόνων του στην εθνική έννομη τάξη ή από την εσφαλμένη εφαρμογή τους, η μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών αυτών δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την παράταση των καταστάσεων μη συμμορφώσεως προς το δίκαιο της Ένωσης λόγω της προβλεπόμενης στο άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ δυνατότητας ασκήσεως αναιρέσεως κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου επί τέτοιων υποθέσεων.

Για τον λόγο αυτόν, προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 61 του Οργανισμού ώστε να προβλεφθεί ότι, στην περίπτωση που ασκηθεί αναίρεση κατά αποφάσεως εκδοθείσας από το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο προσφυγής λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, το Δικαστήριο θα κρατεί και θα δικάζει το ίδιο την υπόθεση, τόσο ως προς τα νομικά όσο και ως προς τα πραγματικά ζητήματα, αν κρίνει ότι η αίτηση αναίρεσεως είναι βάσιμη και ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου πρέπει να ανααιρεθεί. Επομένως, χάρη στο μέτρο αυτό –το οποίο προστίθεται στις δυνατότητες που παρέχουν ήδη ο Οργανισμός και ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου για την ταχεία εκδίκαση των υποθέσεων που εισάγονται ενώπιόν του (βλ., παραδείγματος χάρη, τα άρθρα 133 έως 136 του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζονται στην ανααιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 190, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, καθώς και τα άρθρα 53, παράγραφος 3, ή 181 του Κανονισμού Διαδικασίας)– θα διατηρηθεί η δυνατότητα ασκήσεως αναίρεσεως κατά των αποφάσεων που θα εκδίδει στο μέλλον το Γενικό Δικαστήριο επί παραβάσεων κράτους μέλους, ενώ συγχρόνως θα διασφαλιστεί η ταχεία διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου και, ως εκ τούτου, η έκδοση αμετάκλητης αποφάσεως σχετικά με την προβαλλόμενη παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το εμπλεκόμενο κράτος μέλος.

Στο ίδιο πνεύμα, οι προσφυγές που στηρίζονται στο άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ή στον συνδυασμό των άρθρων 258 και 260, παράγραφος 3, εξαιρούνται από την παρούσα πρόταση και, επομένως, θα εξακολουθήσουν, σε αυτό το στάδιο, να υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου. Η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται από τη βούληση να μην προκληθεί αλόγιστη επιμήκυνση της διάρκειας των ενδίκων διαδικασιών καθώς και από την ευαίσθητη φύση των προσφυγών που προβλέπουν τα άρθρα αυτά, τα οποία παρέχουν στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να επιβάλει χρηματική ποινή ή κατ' αποκοπήν ποσό στο κράτος μέλος που έχει διαπράξει παράβαση.

Εξάλλου, όσον αφορά τις προσφυγές που στηρίζονται στα άρθρα 258 και 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο, μολονότι έχει επιληφθεί πληθώρας προσφυγών στηριζόμενων στον συνδυασμό των διατάξεων αυτών, δεν έχει ακόμη αποφανθεί επί του πεδίου εφαρμογής ή επί του περιεχομένου του άρθρου 260, παράγραφος 3, της προαναφερθείσας Συνθήκης, δεδομένου ότι η Επιτροπή παραιτήθηκε από όλες τις προσφυγές που είχε ασκήσει βάσει της εν λόγω διατάξεως πριν το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση επ' αυτών.

II. Μεταβίβαση στο Δικαστήριο της αρμοδιότητας προς εκδίκαση των προσφυγών ακυρώσεως που σχετίζονται με τη μη προσήκουσα εκτέλεση αποφάσεως την οποία έχει εκδώσει το ίδιο δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφοι 2 και 3, ΣΛΕΕ

Δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, ο δικαστής που είναι αρμόδιος για την εκδίκαση της προσφυγής λόγω παραβάσεως δύναται όχι μόνο να διαπιστώσει την παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει κράτος μέλος από τις Συνθήκες, αλλά και να επιβάλει χρηματική ποινή ή κατ' αποκοπήν ποσό στο κράτος που έχει διαπράξει τέτοια παράβαση. Τέτοια περίπτωση συντρέχει ιδίως όταν κατά κράτους μέλους ασκείται προσφυγή για δεύτερη φορά, λόγω μη προσήκουσας εκτελέσεως της πρώτης αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση (άρθρο 260, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της προαναφερθείσας Συνθήκης).

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των εξουσιών που διαθέτει προς έλεγχο των μέτρων τα οποία έχει λάβει το εμπλεκόμενο κράτος μέλος προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου και στο πλαίσιο της εισπράξεως των ποσών που οφείλονται λόγω των επιβληθεισών κυρώσεων, δύναται να εκδίδει πράξεις κατά των οποίων χωρεί προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δυνάμει της προβλεπόμενης με το άρθρο 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ γενικής αρμοδιότητάς του να επιλαμβάνεται των προσφυγών αυτών σε πρώτο βαθμό.

Κατά την ισχύουσα κατανομή αρμοδιοτήτων, η αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να επιλαμβάνεται των προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους είναι δυνατόν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προκαλέσει σοβαρή αβεβαιότητα ως προς την ακριβή έκταση των αρμοδιοτήτων του Γενικού Δικαστηρίου και να οδηγήσει σε σοβαρές δυσχέρειες όταν οι απόψεις της Επιτροπής και του εμπλεκόμενου κράτους μέλους δίστανται, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητα των μέτρων που έχει λάβει το κράτος αυτό προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου. Αναγκαία προϋπόθεση τόσο για τον εκ μέρους της Επιτροπής –και, στη συνέχεια, του Γενικού Δικαστηρίου– έλεγχο των μέτρων που έχει λάβει το κράτος μέλος προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία επιβλήθηκε στο κράτος αυτό υποχρέωση καταβολής χρηματικής ποινής όσο και για την είσπραξη των ποσών που οφείλει το εν λόγω κράτος κατ' εφαρμογήν των κυρώσεων που του επιβλήθηκαν είναι να ληφθεί υπόψη το περιεχόμενο της παραβάσεως, όπως αυτό έχει οριοθετηθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου. Όπως έχει κρίνει το Γενικό Δικαστήριο, αν γινόταν δεκτή η αντίθετη άποψη, το αποτέλεσμα θα ήταν να κληθεί το Γενικό Δικαστήριο, κατόπιν αμφισβήτησεως από κράτος μέλος της ορθότητας εκτιμήσεως της Επιτροπής η οποία βαίνει πέραν των ορίων του διατακτικού της αποφάσεως του Δικαστηρίου, να κρίνει το συμβατό εθνικής πρακτικής ή ρυθμίσεως με το δίκαιο της Ένωσης, θίγοντας, κατά τον τρόπο αυτό, την αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου σε τέτοιες υποθέσεις [βλ., μεταξύ άλλων, τη σκέψη 90 της αποφάσεως της 29ης Μαρτίου 2011, Πορτογαλία κατά Επιτροπής (T-33/09, EU:T:2011:127), η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση από το Δικαστήριο με την απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2014, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-292/11 P, EU:C:2014:3)].

Το προτεινόμενο σύστημα μεταφοράς στο Γενικό Δικαστήριο ορισμένων κατηγοριών προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους δεν μειώνει τον κίνδυνο αυτόν. Βεβαίως, το Γενικό Δικαστήριο θα μπορεί να εκτιμήσει ευκολότερα τη νομιμότητα των εκτελεστικών μέτρων που λαμβάνει η Επιτροπή σε σχέση με παράβαση την οποία έχει το ίδιο οριοθετήσει με την απόφασή του. Πέραν, όμως, του ότι ορισμένες κατηγορίες παραβάσεων θα υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η άσκηση αναιρέσεως θα εξακολουθήσει να είναι δυνατή τόσο κατά της αρχικής αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου με την οποία αυτό διαπίστωσε την παράβαση όσο και κατά της αποφάσεως με την οποία ακυρώνεται μεταγενέστερη σχετική πράξη της Επιτροπής. Η νομική αβεβαιότητα που θα μπορούσε να προκύψει από μια τέτοια κατάσταση θα επέτεινε το πρόβλημα του επιπλέον χρόνου που απαιτούν διαδικασίες λόγω παραβάσεως κράτους μέλους για τις οποίες εύλογα μπορεί να θεωρηθεί ότι, δεδομένων των δυσχερειών κατά την εκτέλεση, έχουν ήδη διαρκέσει υπερβολικά.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο προτείνεται το σύνολο των διαφορών από παραβάσεις κρατών μελών για τις οποίες μπορεί να επιβληθεί χρηματική κύρωση να υπαχθεί στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για την αρχική διαπίστωση παραβάσεως υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης –στο πλαίσιο προσφυγής στηριζόμενης στον συνδυασμό του άρθρου 258 ΣΛΕΕ και του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ– ή για διαφορές που ενδέχεται να ανακύψουν κατόπιν της επιβολής χρηματικής ποινής ή κατ' αποκοπήν ποσού.

III. Διαδικασία προηγούμενης εγκρίσεως της εξετάσεως ορισμένων αιτήσεων αναιρέσεως από το Δικαστήριο

Η τρίτη πτυχή της παρούσας προτάσεως αφορά το ένδικο μέσο της αναιρέσεως και συνίσταται στην καθιέρωση, για την εξέταση ορισμένων κατηγοριών αιτήσεων αναιρέσεως, διαδικασίας προηγούμενης εγκρίσεως: το Δικαστήριο θα εξετάζει μόνο εκείνες τις αιτήσεις αναιρέσεως που εγείρουν, εν όλω ή εν μέρει, σημαντικό ζήτημα για την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης ή στο πλαίσιο των οποίων διακυβεύεται η ενότητα ή η συνοχή του.

Η θέσπιση της διαδικασίας αυτής προτείνεται μόνο για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαφορά έχει ήδη υποβληθεί στον έλεγχο ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, και συγκεκριμένα για τις υποθέσεις στις οποίες έχει ασκηθεί διοικητική προσφυγή πριν αυτές υποβληθούν στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου. Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, οι αποφάσεις επί υποθέσεων σημάτων τις οποίες εκδίδει το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), στο οποίο λειτουργούν τμήματα προσφυγών, αλλά και οι αποφάσεις διαφόρων οργανισμών της Ένωσης οι οποίοι διαθέτουν διοικητικά όργανα προσφυγής, όπως το Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) ή ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA).

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις έχουν αποτελέσει αντικείμενο διπλού ελέγχου νομιμότητας πριν υποβληθούν στην κρίση του Δικαστηρίου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, σε τέτοιες υποθέσεις, πολλές αιτήσεις αναιρέσεως απορρίπτονται ως προδήλως απαράδεκτες ή ως προδήλως αβάσιμες, αφού όμως έχει προηγηθεί εξέτασή τους στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας και έχουν αναλωθεί σημαντικοί πόροι².

Προκειμένου να παρασχεθεί στο Δικαστήριο η δυνατότητα να επικεντρωθεί στις υποθέσεις που απαιτούν πράγματι την προσοχή του και να χρησιμοποιήσει τα μέσα που διαθέτει κατά τον βέλτιστο τρόπο, προτείνεται να προστεθεί στον Οργανισμό ένα άρθρο 58α σχετικό με την προηγούμενη έγκριση της εξετάσεως των αιτήσεων αναιρέσεως.

Συμφώνως προς το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις υποθέσεις αυτές θα εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενη στα νομικά ζητήματα, αλλά ο διάδικος που προσβάλλει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου θα πρέπει να αποδείξει, με έγγραφο συνημμένο στην αίτηση αναιρέσεως, ότι όντως συντρέχει λόγος εξετάσεως της αιτήσεως αυτής διότι το ζήτημα που εγείρει είναι σημαντικό για την ενότητα, τη συνοχή ή την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης.

² Όπως προκύπτει από τις στατιστικές, επί 194 αιτήσεων αναιρέσεως των οποίων η εκδίκαση περατώθηκε από το Δικαστήριο το 2017, η διαδικασία επί 57 αιτήσεων αναιρέσεως, ήτοι ποσοστού 29,4 % επί του συνολικού αριθμού των περατωθεισών αναιρετικών διαδικασιών, ολοκληρώθηκε με την έκδοση διατάξεως βάσει του άρθρου 181 του Κανονισμού Διαδικασίας. Το ποσοστό αυτό ήταν ακόμη μεγαλύτερο το 2016, δεδομένου ότι οι υποθέσεις των οποίων η εκδίκαση περατώθηκε με την έκδοση διατάξεως βάσει του άρθρου 181 του Κανονισμού Διαδικασίας ήταν 88, ήτοι ποσοστό περίπου 50 % επί του συνόλου των αιτήσεων αναιρέσεως (182) των οποίων η εκδίκαση περατώθηκε από το Δικαστήριο κατά το εν λόγω έτος. Οι αναιρέσεις που ασκήθηκαν σε υποθέσεις διανοητικής ιδιοκτησίας και των οποίων η εκδίκαση περατώθηκε με την έκδοση διατάξεως αντιστοιχούσαν σε 51 (για το έτος 2016) και 22 (για το έτος 2017) υποθέσεις.

Η εκτίμηση της συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων³ θα ανατεθεί σε τμήμα του Δικαστηρίου. Θα πρόκειται, συνεπώς, για συλλογική και αιτιολογημένη απόφαση. Η απόφαση αυτή θα λαμβάνεται σε πρώιμο στάδιο, αποκλειστικώς και μόνο με βάση την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και το έγγραφο που θα έχει επισυνάψει στην αίτηση αναιρέσεως ο αναιρεσείων. Η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως είτε θα εγκριθεί, εν όλω ή εν μέρει, οπότε η διαδικασία θα ακολουθήσει την κανονική πορεία της, είτε δεν θα εγκριθεί, οπότε δεν θα είναι δυνατόν να αρχίσει η εκδίκαση της υποθέσεως.

Στην πρώτη περίπτωση, ο αναιρεσείων θα ενημερωθεί για την απόφαση του Δικαστηρίου να εγκρίνει την εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως, οπότε η αίτηση αυτή θα επιδοθεί στους λοιπούς διαδίκους της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η διαδικασία θα ακολουθήσει την κανονική πορεία της, κατ' εφαρμογήν των συνήθων δικονομικών κανόνων.

Στη δεύτερη περίπτωση, ο αναιρεσείων θα ενημερωθεί για τους λόγους για τους οποίους δεν εγκρίθηκε η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως, οπότε η αίτηση αυτή δεν θα επιδοθεί στους λοιπούς διαδίκους της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η απόφαση του τελευταίου θα καταστεί αμετάκλητη μετά την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως αναιρέσεως.

Ο μηχανισμός αυτός –του οποίου οι λεπτομερείς ρυθμίσεις θα καθοριστούν με τον Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου και ο οποίος δεν θίγει τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να αποφαινεται επί υποθέσεως με την έκδοση διατάξεως στην περίπτωση που η αίτηση αναιρέσεως μπορεί εκ προοιμίου να απορριφθεί ή να γίνει δεκτή δυνάμει των άρθρων 181 ή 182 του Κανονισμού Διαδικασίας– θα επιτρέψει στο Δικαστήριο να κάνει την καλύτερη δυνατή χρήση των πόρων που διαθέτει, χωρίς να θιγεί το δικαίωμα των διαδίκων σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, όπως αυτό κατοχυρώνεται με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

IV. Ορολογική εναρμόνιση

Κατά την εξέταση των διατάξεων που διέπουν τις αρμοδιότητες του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, παρατηρήθηκε εξάλλου ότι η ορολογία που χρησιμοποιείται στο άρθρο 51 του Οργανισμού για τον καθορισμό των πράξεων ή παραλείψεων κατά των οποίων χωρεί προσφυγή αντιστοιχεί στην ορολογία της Συνθήκης όπως είχε πριν από τις τροποποιήσεις που επήλθαν με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί κίνδυνο αβεβαιότητας ως προς την ακριβή κατανομή των αρμοδιοτήτων την οποία προβλέπει η διάταξη αυτή.

Επομένως, παρίσταται ανάγκη να αποκατασταθεί η συνοχή μεταξύ των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης και του άρθρου 51 του Οργανισμού και, στο πλαίσιο αυτό, να χρησιμοποιηθεί, στα στοιχεία α', σημείο i, και β', της διατάξεως αυτής, η ορολογία των άρθρων 263 και 265 ΣΛΕΕ.

³ Προϋποθέσεις οι οποίες είναι παρόμοιες με εκείνες της αιτήσεως επανεξετάσεως, τις οποίες προβλέπει το άρθρο 256, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, διάταξη που μπορεί και αυτή να τεθεί σε εφαρμογή μόνο κατόπιν εξετάσεως της υποθέσεως από δύο διαδοχικώς επιλαμβανόμενα όργανα (καταρχάς από ειδικευμένο δικαστήριο και, στη συνέχεια, από το Γενικό Δικαστήριο).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/... ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 256,
παράγραφος 1, και το άρθρο 281, δεύτερο εδάφιο,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και
ιδίως το άρθρο 106α, παράγραφος 1,

έχοντας υπόψη το από ... αίτημα του Δικαστηρίου,

κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξεως στα εθνικά κοινοβούλια,

έχοντας υπόψη την από... γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατόπιν της προσκλήσεως που του απηύθυναν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της εγκρίσεως της μεταρρυθμίσεως της δικαιοδοτικής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο προχώρησε, από κοινού με το Γενικό Δικαστήριο, σε έναν ευρύτερο προβληματισμό σχετικά με τις ασκούμενες από τα δικαιοδοτικά αυτά όργανα αρμοδιότητες και εξέτασε κατά πόσον συντρέχει λόγος, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας μεταρρυθμίσεως, να επέλθουν ορισμένες τροποποιήσεις στην κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου.
- (2) Όπως προκύπτει από την έκθεση που υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή στις 14 Δεκεμβρίου 2017, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος, στο παρόν στάδιο, να προτείνει τροποποιήσεις ως προς την εξέταση των αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως που του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, η διαδικασία της προδικαστικής παραπομπής αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης και οι σχετικές αιτήσεις εξετάζονται με ταχύτητα, οπότε, προς το παρόν, δεν επιβάλλεται η μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας προς έκδοση προδικαστικών αποφάσεων σε συγκεκριμένους τομείς οριζόμενους από τον Οργανισμό.

- (3) Εντούτοις, από τον προβληματισμό που ανέπτυξαν το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο κατέστη εμφανές ότι το Δικαστήριο, όταν αποφαινεται επί προσφυγών που ασκούνται δυνάμει του άρθρου 108, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δυνάμει του άρθρου 258 ή 259 της ίδιας Συνθήκης, συχνά επιλαμβάνεται ενδίκων διαφορών που εγείρουν κατά βάση ζητήματα σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, ανάλογα με εκείνα που εξετάζει, στο παρόν στάδιο, το Γενικό Δικαστήριο όταν αποφαινεται επί προσφυγών που ασκούνται ενώπιόν του δυνάμει του άρθρου 256, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, προκειμένου να καταστεί σαφέστερη η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου και να παρασχεθεί στα δύο αυτά δικαιοδοτικά όργανα η δυνατότητα να επικεντρωθούν στην ουσιώδη αποστολή τους, θα πρέπει να ανατεθεί στο Γενικό Δικαστήριο η αρμοδιότητα να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών λόγω παραβάσεως κράτους μέλους που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2, 258 και 259 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (4) Δεδομένου, όμως, ότι ορισμένες προσφυγές που στηρίζονται στο άρθρο 258 ή 259 της Συνθήκης αυτής είναι δυνατόν να έχουν συνταγματική διάσταση ή ιδιαιτέρως επείγοντα ή ευαίσθητο χαρακτήρα, η εκδίκαση προσφυγών που στηρίζονται στα άρθρα αυτά θα πρέπει να υπαχθεί στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στην περίπτωση που με τις προσφυγές αυτές ζητείται η διαπίστωση παραβάσεως των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από πράξη που έχει εκδοθεί βάσει του τίτλου αυτού. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα του Γενικού Δικαστηρίου να παραπέμπει την υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί στο Δικαστήριο προς έκδοση αποφάσεως, εφόσον κρίνει ότι η υπόθεση αυτή απαιτεί την έκδοση αποφάσεως επί ζητήματος αρχής ή αν τούτο δικαιολογείται από εξαιρετικές περιστάσεις.
- (5) Λαμβανομένου υπόψη του ευαίσθητου χαρακτήρα των προσφυγών που στηρίζονται στο άρθρο 260, παράγραφοι 2 ή 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης –οι οποίες ενδέχεται να καταλήξουν στην επιβολή χρηματικής ποινής ή κατ' αποκοπήν ποσού– και προκειμένου να αποτραπεί η υπερβολική επιμήκυνση της διάρκειας των ενδίκων διαδικασιών λόγω της δυνατότητας ασκήσεως αναιρέσεως κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου, η εκδίκαση των προσφυγών που στηρίζονται στο άρθρο αυτό θα πρέπει, στο παρόν στάδιο, να εξακολουθήσει να υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου. Εντούτοις, στο μέτρο κατά το οποίο η εκδίκαση προσφυγών ακυρώσεως, ασκούμενων από κράτος μέλος κατά πράξεως της Επιτροπής η οποία αφορά τη μη προσήκουσα εκτέλεση αποφάσεως που έχει εκδώσει το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 260 της εν λόγω Συνθήκης, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου και, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο είναι δυνατόν να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσχέρειες προκειμένου να αποφανθεί επί των προσφυγών αυτών, όταν οι απόψεις της Επιτροπής και του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ως προς την καταλληλότητα των μέτρων που έχει λάβει το κράτος αυτό με σκοπό τη συμμόρφωσή του προς την απόφαση του Δικαστηρίου δίστανται, το σύνολο των ενδίκων διαφορών με αντικείμενο παραβάσεις κράτους μέλους για τις οποίες μπορεί να επιβληθεί χρηματική κύρωση είναι αναγκαίο να υπαχθεί στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν μετά την επιβολή χρηματικής ποινής ή κατ' αποκοπήν ποσού στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
- (6) Προκειμένου να διαφυλαχθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, πρέπει επίσης να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που ασκηθεί αναίρεση κατά αποφάσεως εκδοθείσας από το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο προσφυγής λόγω παραβάσεως, το Δικαστήριο κρατεί και δικάζει το ίδιο την υπόθεση, τόσο ως προς τα νομικά όσο και ως προς τα πραγματικά ζητήματα, αν κρίνει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και ότι η εν λόγω απόφαση πρέπει να ανααιρεθεί.

- (7) Τέλος, από την εξέταση στην οποία προέβησαν το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο προκύπτει ότι μεγάλος αριθμός αιτήσεων αναιρέσεως ασκείται σε υποθέσεις που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διπλού ελέγχου, αρχικώς από ανεξάρτητη διοικητική αρχή και, στη συνέχεια, από το Γενικό Δικαστήριο, και ότι αρκετές από τις αιτήσεις αναιρέσεως αυτές απορρίπτονται από το Δικαστήριο ως προδήλως αβάσιμες ή ως προδήλως απαράδεκτες. Επομένως, προκειμένου να παρασχεθεί στο Δικαστήριο η δυνατότητα να επικεντρωθεί στις υποθέσεις που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, προτείνεται, προς διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να θεσπιστεί, όσον αφορά την εξέταση αιτήσεων αναιρέσεως σε υποθέσεις των οποίων έχει επιληφθεί ανεξάρτητο διοικητικό όργανο πριν από την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, μηχανισμός προηγούμενης εγκρίσεως. Ως εκ τούτου, ο διάδικος που ασκεί αναίρεση κατά αποφάσεως την οποία έχει εκδώσει το Γενικό Δικαστήριο σε τέτοιες υποθέσεις θα πρέπει προηγουμένως να πείσει το Δικαστήριο ότι τα ζητήματα που εγείρονται με την αίτηση αναιρέσεως είναι σημαντικά για την ενότητα, τη συνοχή ή την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης.
- (8) Κατά συνέπεια, το πρωτόκολλο αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να τροποποιηθεί, συγχρόνως δε να εναρμονιστεί πλήρως η ορολογία των διατάξεών του με την ορολογία των αντίστοιχων διατάξεων της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να προβλεφθούν οι κατάλληλες μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τις υποθέσεις που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το πρωτόκολλο αριθ. 3 περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 51 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 51

1. Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα του άρθρου 256, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου:

α) οι προσφυγές τις οποίες ασκεί κράτος μέλος βάσει των άρθρων 263 και 265 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

i) κατά νομοθετικής πράξεως, κατά πράξεως του Συμβουλίου εκτός των συστάσεων και γνωμών, κατά πράξεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που προορίζεται να παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, ή κατά παραλείψεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου να αποφασίσουν, εξαιρουμένων:

- των αποφάσεων τις οποίες λαμβάνει το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 108, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- των πράξεων τις οποίες εκδίδει το Συμβούλιο δυνάμει κανονισμού του Συμβουλίου αφορώντος μέτρα εμπορικής άμυνας κατά την έννοια του άρθρου 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- των πράξεων του Συμβουλίου με τις οποίες αυτό ασκεί εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ii) κατά πράξεως της Επιτροπής ή παραλείψεώς της να αποφασίσει κατά το άρθρο 331, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) οι προσφυγές τις οποίες ασκεί θεσμικό όργανο της Ένωσης, βάσει των άρθρων 263 και 265 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά νομοθετικής πράξεως, κατά πράξεως του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εκτός των συστάσεων ή γνωμών, κατά πράξεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που προορίζεται να παράγει έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, ή κατά παραλείψεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να αποφασίσουν.

γ) οι προσφυγές τις οποίες ασκεί κράτος μέλος, βάσει του άρθρου 263 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά πράξεως της Επιτροπής που αφορά τη μη προσήκουσα εκτέλεση αποφάσεως εκδοθείσας από το Δικαστήριο βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ή παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που στηρίζονται στα άρθρα 108, παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, 258 και 259 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση, όσον αφορά τις προσφυγές που στηρίζονται στη μία από τις δύο τελευταίες διατάξεις, των προσφυγών με τις οποίες ζητείται να διαπιστωθεί η παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει κράτος μέλος από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, από το τρίτο μέρος, τίτλος V, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από πράξη που έχει εκδοθεί βάσει του τίτλου αυτού.

Όταν η υπόθεση απαιτεί την έκδοση αποφάσεως επί ζητήματος αρχής ή όταν εξαιρετικές περιστάσεις το δικαιολογούν, το Γενικό Δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικού αιτήματος ενός διαδίκου, να παραπέμψει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Το προβλεπόμενο στο προηγούμενο εδάφιο αίτημα υποβάλλεται, κατά περίπτωση, με το εισαγωγικό δικόγραφο ή εντός δύο μηνών από την επίδοση του δικογράφου αυτού στον καθού η προσφυγή διάδικο.»

2) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 58α

Εάν, πριν από την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η υπόθεση πρέπει να υποβληθεί στον έλεγχο ανεξάρτητου διοικητικού οργάνου, η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση του Δικαστηρίου.

Η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως εγκρίνεται, κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό διαδικασίας, όταν η αίτηση αυτή εγείρει, εν όλω ή εν μέρει, ένα σημαντικό ζήτημα για την ενότητα, τη συνοχή ή την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης.

Εάν η εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως δεν εγκριθεί, η σχετική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη.»

3) Το άρθρο 61 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 61

Εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε να κρατήσει και να δικάσει το ίδιο την υπόθεση, εφόσον είναι ώριμη προς κρίση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

Σε περίπτωση αναπομπής, το Γενικό Δικαστήριο δεσμεύεται ως προς τα νομικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Εάν η αναίρεση που άσκησε κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο της Ένωσης που δεν παρενέβη στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, εάν το κρίνει αναγκαίο, να προσδιορίσει εκείνα τα αποτελέσματα της αναιρούμενης αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου τα οποία θεωρούνται οριστικά έναντι των διαδίκων.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το Δικαστήριο κρατεί και δικάζει το ίδιο την υπόθεση, εξετάζοντας το σύνολο των σχετικών πραγματικών και νομικών στοιχείων, εάν κρίνει ότι είναι βάσιμη αναίρεση η οποία έχει ασκηθεί κατά αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου εκδοθείσας βάσει του άρθρου 51, παράγραφος 2, του παρόντος Οργανισμού.»

Άρθρο 2

Οι υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν του παρόντος κανονισμού και οι οποίες, κατά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του κανονισμού αυτού, εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά των οποίων η έγγραφη διαδικασία δεν έχει ακόμη περατωθεί κατά την ημερομηνία αυτή, παραπέμπονται ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Άρθρο 3

Οι υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν του παρόντος κανονισμού και οι οποίες, κατά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του κανονισμού αυτού, εκκρεμούν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, αλλά των οποίων η έγγραφη διαδικασία δεν έχει ακόμη περατωθεί κατά την ημερομηνία αυτή, παραπέμπονται ενώπιον του Δικαστηρίου.

Άρθρο 4

Ο μηχανισμός που προβλέπεται στο άρθρο 58α του Οργανισμού δεν έχει εφαρμογή επί αιτήσεων αναιρέσεως οι οποίες, κατά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του παρόντος κανονισμού, εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου.

Άρθρο 5

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται εκείνου της δημοσιεύσεώς του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος